

Nytt från

nr 1 2026

UPPSALA- ROSLAGS- kretsen

Vårens program
Eskader
GPS-störningar

**Svenska
Kryssarklubben**
Uppsala Rostagen

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

Svenska Sjö

010-490 49 00
dygnet runt

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Kryssarklubben **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubb-medlemmar i hela landet, så nästa gång nån vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Vid rodret

Årsstämman för Svenska Kryssarklubben hölls 22 november 2025 i Nyköping. I anslutning till stämman hölls också ett möte med ordförandena i de olika kretsarna samt sedvanligt rådslag. Noterbart från mötet med kretsordförandena var att alla kretsar, med ett viktigt undantag, rapporterar höga åldrar i sina styrelser. Man har uppenbara problem att hitta yngre medlemmar som vill, och kan, engagera sig i styrelsearbetet. Det lysande undantaget är Eggegrund, som har en ungdomlig styrelse i stort sett utan pensionärer! För vår del, Uppsala-Roslags-kretsen, är alla styrelseledamöter utom en pensionärer. Vi, pensionärerna, är alla gott över 75 år. Jag vill här och nu uppmana varje medlem att allvarligt fundera över om du, eller någon som du känner, skulle vara intresserad av att engagera sig i kretsens styrelsearbete! Utan en aktiv styrelse blir utvecklingen inte bra.

Foto Svitlana Johnson.

Navigeringsapp

Rådslaget innehöll två mycket intressanta delar, en ny app för navigering samt bottenfärger. Kryssarklubben har inlett ett samarbete med Trelleborgskoncernen. Det är ett stort, innovativt, företag med en omfattande verksamhet, bland annat med inriktning på sjöfart. Baserat på deras erfarenheter inom sjöfart har de sedan en tid arbetat med att utveckla en app med inriktning på fritidsbåtar. Inom ramen för samarbetet med SXX kommer den appen att testas under 2026 med målsättningen att lanseras på marknaden 2027. Vår krets, i form av Kurt Sjöberg, kommer att medverka i utvärderingen och testen av appen. Avsikten är att när appen är färdig för lansering så kommer medlemmarna i Kryssarklubben att erbjudas fördelaktiga villkor. Bidrar duktigt till medlemsnyttan!

Bottenfärger

Nästa, mycket intressanta tema, som togs upp på rådslaget var bottenfärger. Kryssarklubbens Miljönämnd, som har kompetenta medlemmar, pratade om rena bottenar och varför en ren botten är viktig. Att minska miljöpåverkan är naturligtvis viktigt. En biofilm (bevaxning) med 0,5 mm på 50 % av botten kan öka utsläppen av CO₂ med 25%! Viktigast är att förebygga bevaxning. Om man

forts. ➔

Från Grönskärsfladen.
Foto Kurt Sjöberg (beskuret).

borstar/tvättar båten någon gång under säsongen blir botten ren (förhoppningsvis), men bara för en kort period. Därefter kommer bevuxningen tillbaks, med ökade utsläpp m m som resultat. Vi bör sträva efter att hålla botten ren under hela säsongen. Med förebyggande insatser.

Man redovisade tidigare utförda mätningar av koppar i hamnar, där endast mycket marginella kopparhalter kunde noteras – i hamnens vatten. I fritt vatten kunde koppar överhuvudtaget inte påvisas. Det är viktigt att båtlivet i Sverige samordnar sina insatser för att påverka de myndigheter som reglerar frågan om rena båtbottnar, och hur rena båtbottnar kan åstadkommas. En förutsättning här är att all argumentation måste kunna underbyggas med starka, vetenskapligt belagda, argument.

I skrivande stund (29 november 2025) plus 7 grader efter många dagar med minusgrader. Har vi redan haft vår vinter? Förhoppningsvis inte! När vi läser detta nummer av tidningen (vår tidning!) är det bara fyra månader till sjösättning. God Fortsättning!

Ebbe Johnson, kretsordförande, carlebbe@hotmail.com

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna till SXX Uppsala-Roslagskretsen, kretsen som vill samla Kryssarklubbare i de nordliga delarna av Mälaren och Roslagen.

Vi hoppas att våra nya medlemmar ska finna nytta och nöje i sitt medlemskap och samtidigt finna gemenskap med andra båtänner. Är du ny medlem, men ditt namn ännu inte har hunnit föras in i listan, är du ändå lika välkommen!

Gustav André	Stockholm	Ebba Grimfors	Stockholm
Maria Bryngemark	Alunda	Olof Grimfors	Stockholm
Björn Milesson Fors	Uppsala	Stefan Grimfors	Stockholm
Helena Ernsdotter Fors	Uppsala	Andreas Johansson Odhelius	
Håkan Frödén	Alunda		Järfälla
Alwzandra Grimfors	Stockholm		

Framför stäven

För aktuell information:

Se Uppsala-Roslagskretsens hemsida
www.sxk.se/upsala-roslagskretsen

Nu, när många av oss har en period av mindre båtåkande och kanske mer båtfixande framför sig, bjuder SXX Uppsala-Roslagskretsen i sedvanlig anda in till några programkvällar. Förhoppningen är att kunna bjuda på inspiration till nya resmål och drömmar, såväl som att förmedla kunskap och väcka intresse för nya områden inom båtlivet.

måndag 19 januari kl 19

SignalK

Mängden elektroniska instrument på våra båtar ökar ständigt, i vår törst efter att ständigt ha information om vad som händer ombord. De senaste åren har en ny öppen standard för marin instrumentdata vuxit fram i communities på internet, som en reaktion på dyr hårdvara som inte alltid vill eller kan kommunicera med andra enheter. Genom att använda billig men kraftfull hårdvara, webbt teknik och öppna protokoll vill man åstadkomma ett mer öppet ekosystem för marin elektronik.

Kretsens programkvällar

Tid: kl 19.00.

Plats: Uppsala Segelsälls kamps klubbhus,
Skarholmsvägen 2, Uppsala (buss 11,
Lyssnavägen).

Ej deltagaravgift. Kretsen bjuder på fika.
(Frivilliga bidrag möjliga.)

måndag 23 februari kl 19

Båtpolering

Medel, maskiner och pads. Hur man får båten att blänka hela säsongen är något som diskuteras flitigt i grupper på nätet. Men hur gör man och vad ska man tänka på?

måndag 16 mars kl 19

Praktiskt seglingsväder

Hur vi tyder tecknen i det blå för att få de bästa förutsättningarna för vind i seglen och fart i skrovet.

måndag 20 april kl 19

Rigg och segel

Inom kort ska masten på igen, stagen spänns och seglen hissas. För vissa är det inte konstigare än att ta på strumporna på morgonen, medan andra är mera osäkra. Vi får höra om hur riggen ska trimmas och olika typer av segel.

Kretsen på YouTube

Många av våra programkvällar läggs ut på YouTube i direktsändning och kan där även ses i efterhand. Se Uppsala-Roslagskretsens hemsida för närmare information.
www.sxk.se/upsala-roslagskretsen

I kölvattnet

Årsmöte

Kvällen den 3 november 2025 höll Uppsala-Roslagskretsen sitt årsmöte. En nyvald kretsstyrelse tar vid, där vår mångårige 6-timmarsansvarige Tore Ericsson med ålderns rätt har avgått och nu ersätts av Sue Wincent-Dodd. Tore är den som har utformat och vidareutvecklat 6-timmarskonceptet under flera decennier, med starten av *Vår-* och *Höstkvarterna* på Ekoln 2000 och *Singösexorna* på Singöfjärden 2010. Ett stort och respektfyllt tack till Tore för hans enorma arbete genom åren!

Efter årsmötesförhandlingar och kaffepaus berättade Jan Simonson och Lenart Beckman om seglingar i norra Vättern och i farvattnen kring Southampton.

Boreas

Vid klubbaftonen den 15 december fick vi höra om arbetet och äventyret med att iordningställa *Boreas*, en ketchriggad långkölad plastbåt, ritad och byggd med Colin Archers smått legendariska räddningsbåtar som förebild.

Sommar och höst

Uppdaterad information kommer i nr 2/2026 av denna tidning (utkommer i april/maj) samt på www.sxk.se/uppsala-roslagskretsen eller i vårt Facebook-flöde "SXX Uppsala-Roslagskretsen".

maj

"Mellan hägg och syren"

Försommarskader i Stockholms skärgård.

juni

Vårkvarten Ekoln och Nya Singösexan Vår

6-timmarsseglingar på Ekoln respektive Singöfjärden.

maj – oktober

Nya Singösexan individuell

Individuell 6-timmarssegling på Singöfjärden.

juli

Deleskader

Avsegling för kretsens deleskader till SXX Rikseskader sommaren 2026.

20–24 juli

Rikseskader

Samling i Karlskrona för SXX Rikseskader sommaren 2026 (se sidan 5).

augusti

Höstkvartern Ekoln

6-timmarssegling på Ekoln.

oktober – december

Klubbafton(-nar)

Preliminärt. Mera information i nr 3/2026.

2 november

Årsmöte 2026

Årsmöte 2026 för SXX Uppsala-Roslagskretsen.

Rikseskader 2026 Karlskrona

2026 är det åter dags för en rikseskader (den åttonde) och för första gången har eskadernämnden valt en plats i Sverige.

Vi kommer att tas emot med varm hand av hamnen i världsarvsstaden KARLSKRONA – en örlogsstad i Blekinge skärgård med lång sjöfartshistoria.

Samlingsdatum är 20–24 juli 2026. Boka datumet redan nu!

På programmet, som fortfarande är preliminärt, finns bland annat stadsvandringar, både ovan och under mark, skärgårdsutflykt till Kungsholms fort, dryckesprovning, cykelutflykt på skärgårdsö, kultur, och självklart en stor eskaderfest.

Uppsala-Roslagskretsen planerar att arrangera en tillfartseskader där Kryssarklubbare gemensamt kan ta sig till rikseskadern. Kontrollera på kretsens hemsida, eller ta själv initiativet – eskader är verkligen ett bra sätt att ta sig bortanför hemmavattnen.

Eskadern kommer att presenteras utförligare på Svenska Kryssarklubbens och Uppsala-Roslagskretsens hemsidor på www.sxk.se efter nyår och i första numret av På Kryss 2026.

Anmälan till eskadern öppnar i början av februari.

Hoppas vi ses i Karlskrona!

Middag i Norrviken.

Mellan Hägg och Syren 2025

I våras, måndagen den 26:e maj, lade vi – dvs Gunilla, jag och skeppskatten Maja – ut från Skarholmen med Luna Rossa med sikte på Rosersbergsviken, där vi skulle träffa Bosse och Ingmarie Nordlund med Eugenie och nykomlingarna för året Annika och Jonatan Djurle i en Mistress. Efter en något sen ankomst i kolmörker fick vi kontakt och alla var samlade.

Nästa dag hade vi planerat att ta oss genom Stockholm med alla broar och Hammarbyslussen. Det blev en tidsplanerad resa med målet att passera broar som skulle öppnas utan att behöva vänta alltför länge mellan varje. Det gick enligt plan, och väl ute i Saltsjön stannade vi vid Fjäderholmarna som natthamn, där de som ville också kunde släcka törsten på en av krogarna intill.

Eftersom några deltagare i eskadern hade hemmahamn i Saltsjön bestämde vi att möta dem i Stockholmskretsens uthamn Norrviken söder om Runmarö. På vägen dit stannade vi för att som vanligt bunkra diesel vid den öppna sjömacken i Skurusundet, där det också fanns glass.

I Norrviken möttes vi av Jan och Åsa Simonson med *Vitesse*, Håkan Welanders och Olle med en Maxi 1100 från Stockholm och Thomas och Mimmi Lindblom med en Nimbus motorbåt.

Vi nyttjade både hamnens grillar och egna för att ordna middagen, därefter vidtog planering för morgondagens segling. Väderprognosen visade att vinden

Sandhamns värdshus.

skulle vara gynnsam och att det skulle bli lagom långt med en segling till Sandhamn, där vi var sugna på att smaka Vårdshusets pyttipanna.

Och, enligt prognos, bjöd Kristi himmelfärds dag på strålande sol och fin vind till Sandhamn, där det fanns gott om plats vid bryggorna, men inte lika tomt vid bryggorna som vid "Hägg och Syren" de tidigare åren, eftersom det var storhelg.

Vårdshuset gjorde oss inte besvikna, pyttipannan smakade utmärkt, några åt annat, även det till belåtenhet.

Vi fick också bevittna när norska fullriggaren *Sørlandet* gled genom gattet mellan Sandön och Lökholmen ut förbi Sandhamn – en mäktig syn.

Vädret var soligt, men någon vidare värme hade inte infunnit sig, så vi beslöt att inte gå ut till Ytterskärgården, som var ursprungsplanen, utan hålla oss i Mellanskärgården. Därför blev Träskö-Storö nästa mål för vår eskader.

I frisk SO-vind seglade vi över Kanholmsfjärden till Träskö-Storö, med hopp om att få plats vid den brygga där det finns en bastu. Men där var det redan fullt med båtar på grund av storhelgen. I stället letade vi upp en naturhamn, där vi alla fick plats efter lite stuvande.

På Träskö-Storö stannade vi två dagar i sol, men kallt i luften, och botaniserade på ön. Annika och Jonatan behövde gå vidare till Yxlan som de hade planerat, Håkan och Olle hade också annat att göra så de seglade till hemmahamnen Bullandö. Nu var vi fyra båtar kvar, och vi seglade till Stora Getholmen, där Åsa och Jan är medlemmar i klubben som har bryggor och bastu på ön.

Sol över Träskö-Storö.

Vem ska få den där stora tårtbiten?

Jan, Thomas och Bosse fick igång bastun som kom bra till pass i det kyliga vädret. Efter bastun hade vi en trevlig stund vid solnedgången och pratade vidare om vart vi skulle segla. Bosse och Ingmarie hade studentuppvaktning närmaste dagarna, och Tomas och Mimmi hade också annat för sig, så vi blev två båtar kvar. Med tanke på att det svala vädret och fortfarande ingen värme i sikte beslöt vi och Jan och Åsa att också segla hem.

Luna Rossa fick nu en ny, tillfällig hemmahamn i Kryssaklubbens Malma kvarn, dit det bara var några timmars segling.

Summering av 2025 års Hägg och Syren är att vi hade trevligt tillsammans, men det kalla vädret dämpade lusten att fortsätta och vi avkortade eskadern till en vecka istället för två.

Text Kurt Sjöberg

Foto Bo och Ingmarie Nordlund, Kurt Sjöberg.

Liten bakgrund till eskadern (mellan) "hägg och syren":

Jag, Kurt, tycker om att vara i skärgården tidig sommar, att se färger i naturen innan allt blivit grönt samt att det endast är ett fåtal fritidsbåtar ute vid den tiden som kan skapa trängsel i naturhamnarna. För några år sedan frågade jag några klubbkamrater om de ville haka på, och på den vägen är det. Tiden mellan hägg och syren, dvs sista veckan i maj och första veckan i juni, anses av många vara den bästa tiden av våren/sommaren, med nästan alltid bra väder och varmt för årstiden.

Om störningar i GPS

GPS har på flera sätt revolutionerat den praktiska navigationen. Information från ett antal satelliter omvandlas, i en mottagare – en plotter – till positioner, kurser och avstånd. Noggrannheten är några få meter och positionen markeras direkt på det elektroniska sjökortet. Det kan inte vara enklare. Pejlkompas, transportör och passare kan ligga kvar i lådan vid navigationsbordet. Har man sedan lagt ut några girpunkter är det ännu enklare – man följer bara kurslinjen.

Nu har vi emellertid fått problem. Konflikterna i Europa kryper allt närmare, och våra satellitbaserade navigationssystem, som även används militärt, hotas av både störningar och avstängning. Man verkar vilja skapa både osäkerhet och oreda. Den position, som GPS-mottagaren ger, kan vara felaktig, liksom uppgifter om hastighet och kurs. Även AIS-informationen blir fel.

I dag verkar det inte finnas någon myndighet som övervakar och kan varna för störningar. Sjöfartsverket skickar dock ut navigationsvarningar på VHF-systemets trafikkanaler sex gånger per dygn. De är generellt formulerade, se exemplet nedan.

Mellersta Östersjön

021100 UTC JUL

BALTIC SEA NAVVARN 026/25

SÖDRA, SYDÖSTRA, MELLERSTA OCH NORRA ÖSTERSJÖN, FINSKA VIKEN, RIGABUKTEN OCH ÅLANDSHAV.

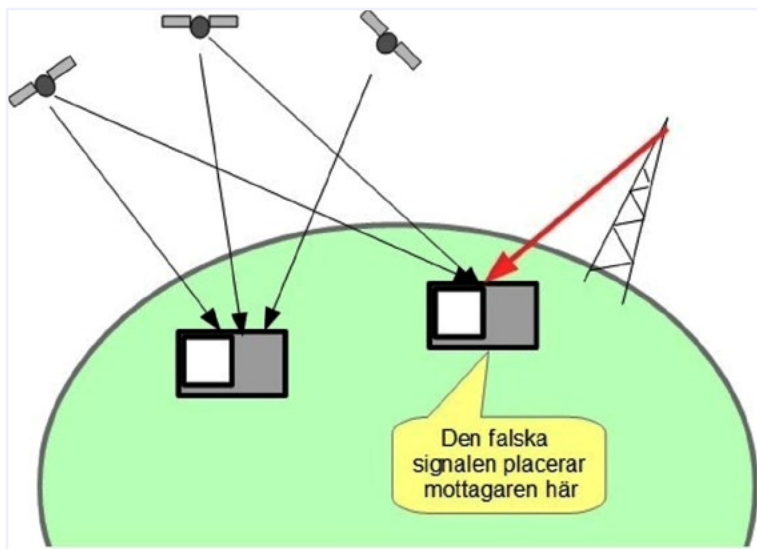
STÖRNINGAR OBSERVERADE PÅ GNSS, AIS, RADAR OCH DGPS I OMRÅDET.
FÖRSIKTIGHET ANMODAS

Hur yttrar sig störningar?

Man talar om två typer av störningar: *jaming* och *spoofing*.

Vid *jaming* används en störsändare som helt enkelt överröstar signalerna från satelliterna, men störsignalen har vanligtvis inte någon information. Båtens GPS-mottagare meddelar bara att det inte finns någon GPS-signal och det går inte att bestämma någon position.

Vid *spoofing* används en eller flera sändare som överröstar signalerna från satelliter men som utsänder information som en GPS-mottagare uppfattar som "äkta". Signalerna förmedlar emellertid information som ger fel i positionsbestämning, tid m.m. Man kan upptäcka spoofing genom att positionsdata är direkt felaktiga eller osäkra, positionen hoppar fram och tillbaka eller att tex hastighet och kurs varierar och uppvisar onormala värden. Varje GPS-mottagare – plotter – har bland sina menyer en sida där de enskilda satelliternas signalstyrkor

visas, och där kan man se om det är stora skillnader. Man kan även jämföra de uppgifter som GPS-mottagaren ger om kurs, hastighet etc med den kurs och hastighet som kompass och logg visar.

Ett annat sätt att se om man är utsatt för spoofing är att använda den spår-funktion som normalt finns i varje plotter. En störning ger sig där tillkänna genom att spåret "skuttar" fram och tillbaka och avviker från de kurser och hastigheter man har haft och styrt.

Notera att även en GPS i tex en mobiltelefon blir störd.

Vad gör man?

Om man tror sig vara utsatt för spoofing så kan man försöka byta system, tex från det amerikanska GPS (*Global Positioning System*) till det europeiska *Galileo*. Nyare plottrar brukar kunna ta emot signaler från båda systemen. Man brukar kunna välja system på sidan för inställningar (vanligen där man ser satellit-positionerna). Mottagarens manual ger mer information.

Om man använder en autopilot som får styrinformation från en GPS så ska man naturligtvis koppla ifrån den. Om autopiloten däremot använder kompass så är det bara att fortsätta som vanligt.

Om man inte kan undvika störningen återstår bara att gå tillbaka till död räkning (eng. *deduced recognition*), dvs bestämma positionen med hjälp av kompass, logg och klocka eller, om man befinner man sig i närheten av land, göra krysspejling med hjälp av identifierade objekt på land som fyrar, master, uddar osv.

Vid död räkning måste man dels ha en känd position att utgå från, dels ha

kompass och logg kalibrerade. Av den anledningen bör man ta som vana att markera sin position i sjökortet med jämna mellanrum och ange tid, fart och kurs, både från GPS:en och från kompass och logg, vid varje markering. Detta tjänar även syftet att kunna återskapa var man befunnit sig vid den tidpunkt och position när man blivit utsatt för störningar.

Var förberedd!

Vid död räkning behöver kompassen vara devierad och loggen kalibrerad så att man kan lita på dem. Ta chansen att förbereda dig medan GPS-systemet finns till hands!

Deviering av kompassen krävs eftersom det finns magnetiska störningar från båten (järnköl, motor samt andra järnföremål i kompassens närhet som högtalare, radio, verktyg). På några platser längs kusten finns särskilda devieringsbanor. Även båtclubbar kan ha bestämt egna enslinjer med kända riktningar som kan användas.

Man kan även använda sin GPS (som då inte får vara störd) för att göra en enkel kontroll av både kompass och logg. Välj en lugn dag. Kontrollera att GPS:en är inställd för att visa sann kurs K_T. (Man brukar kunna välja mellan sann kurs K_T och magnetisk (kompass-)kurs, K_M.) Gå för motor och kör i en stadig rak kurs i några minuter, notera sann kurs från GPS:en och kursen enligt kompassen. Ändra kursen cirka 10–15 grader tex åt styrbord, notera kurserna och upprepa till dess att man gått varvet runt. Upprepa därefter, men ändra kurs åt babord. Avsluta genom att utforma en tabell över sann kurs, K_T, och kompasskurs.

Rita gärna en graf där avvikelser (deviationen) visas som funktion av kursen. Denna graf och tabell inkluderar kompassens missvisning och har giltighet så länge missvisningen är densamma. Om man vill och behöver så kan man räkna bort missvisningen (det finns en kompassros på sjökortet med uppgift om missvisning) för att få enbart deviationen.

Även loggen kan kalibreras med GPS:ens hjälp, i vatten som är fritt från strömmar. Starta trippmätarna på GPS:en och på båtens logg och jämför värdena efter att ha seglat en längre sträcka (många sjömil). Skillnader i den registrerade farten är av mindre intresse. Upprepa med olika farter. Notera att loggen kan påverkas av båtens krängning och avdrift.

Gör till rutin att regelbundet föra in position med tid och logg i sjökortet. Träna även positionsbestämning med krysspejling med pejlkompass (eller syftkompass). Korrigera för missvisning och konstruera positionen med en transportör i sjökortet.

Kjell Pernestål

Däck, för och akterspegel
borta.

Att skrota en segelbåt

Den lilla Yanmar-motorn vägrade starta efter vintern. Arbete och kostnader för att plocka ut motorn, reparera och återinstallera den skulle kostat långt mer än vad 70-talsbåten skulle vara värd. Slutsatsen blev att denna båt hade gjort sitt.

Klubbens varvsområde är fullt av uppställda båtar, täckta av mossa, omgivna av buskar och gräs och övergivna eller glömda av sina ägare. Det kändes inte bra att ställa dit en båt till. Att lämna båten för skrotning var överraskande dyrt – 50 tkr. Beslutet blev att själv skrota båten.

Jag kontaktade kommunens återvinning och fick beskedet att det är inga problem att lämna in en skrotad båt. Kravet var att den skulle vara uppdelad i mindre delar och att det inte fick finnas några oljor eller annat miljöfarligt kvar. Hur svårt kan det vara?

När jag aviserade min avsikt att skrota båten på en FB-sida riktad till ägare

Borttagning av inredning.

av båttypen, kom det frågor inte bara om att få köpa segel, motor, winchar med mera, utan även typspecifika delar som till exempel rutor, röstjärn och inredningsdetaljer. Med detta i ryggen köpte jag en tigersåg, sågblad och kapskivor till vinkelslipen, varefter jag tog mig an arbetet.

Bränsletanken tömdes på sitt innehåll och tätningen för propelleraxeln gjordes fri från olja. Sedan sågades skott och andra trädetaljer ut. Förbindelsen mellan skrov och däck bestod av flera lager som var svårarbetade, varför däcket sågades ur strax innanför relingslisten och skrovsidan strax under listen, där materialet var jämntjockt. I det sista steget, när

Friborden borta.

Tigersågen gör jobbet.

Sista biten: kölen.

merdelen av skrovsidorna var borta, lyftes köl och resterande delar ur vaggan och lades på sidan för att undvika att kölen skulle falla okontrollerat.

Skrov och däck sågades upp i hanterbara bitar omkring en kvarts kvadratmeter. Bortmontering av beslag med mera gjordes när de var frilagda eller ut-sågade och det var enkelt att komma åt. Kablar och eldetaljer lades i en hög och aluminium och rostfria delar i andra högar för att säljas till skrothandlare. När de delar som omger motorn var borta, lyftes den ut med hjälp av varvets traktor. Plast och trä separerades och lastades på en släpvagn och lämnades som ”brännbart” hos återvinningen. Och så var båten borta!

Var det svårt? Egentligen inte. Jag använde vanliga elektriska handverktyg som sticksåg, tigersåg och vinkelslip. Glasfiber, som båten var tillverkad av, är dock ett material som sliter hårt på sågblad och kapskivor, varför man måste ha gott om dessa. Sågbladen bör vara blad för metall, tillverkade av snabbstål (HSS). Man bör kosta på sig kapskivor med diamantbeläggning.

Intäkterna från de delar jag sålde betalade mer än väl kostnaderna för såg och sågblad. Om jag räknar frånvaron av kostnaden för en kommersiell skrotning som en intäkt blir kostnaden helt OK.

Kjell Pernestål

ÖSS Årets Båtklubb 2024

Det var i hård konkurrens med båtklubbar från hela landet som tidningen *Båtliv* valde Östhammars Segelsällskap som den 15:e båtklubben i rad att vinna detta prestigefyllda pris. Förutom ära och berömmelse fick klubben i april 2025 ta emot en vacker skylt, tillverkad av träbåtsspecialisten Thore Berntsson, en stilig flagga av Svenska Båtunionen och ett dignande prisbord med båtprylar värda över 100 000 kr. Kjell Pernestål passade på att uppvakta och gratulera med en flagga från SXX.

– Det här är verkligen jättekul för oss. Vi blev verkligen jätteglada, säger Peter Ekerling, som är klubbens ordförande sedan tre år.

Juryns motivering:

”Östhammars Segelsällskap är en mycket välorganiserad förening med en trivsamt stämning i sättet att informera sina medlemmar. Klubben tar miljöarbetet på allvar i sin centralt placerade hamn med båtplatser och varvsområde. Den har en omfattande verksamhet, från ungdomsverksamhet till motorbåtsracing och segling.”

Tidningen *Båtliv* är medlemstidning för den största båtorganisationen i Sverige, Svenska Båtunionen.

Ordförande Peter Ekerling med Kryssarklubbens flagga och vacker skylt.
Foto Kjell Pernestål.

En närbild av fyren Märket på gränsen mellan Sverige och Finland. Lyckligtvis gick aldrig *Birka Gotland* så här nära. Foto Lennart Beckman.

På fyrkryssning

Kryssningsfartyget *Birka Gotland* genomförde i samarbete med Svenska Fyr-sällskapet en fyr- och skärgårdskryssning i Stockholms skärgård och på Ålands hav 20–21/4 2025. Cirka 1000 fyrintresserade passagerare fanns ombord, de flesta från Stockholmstrakten men även från andra delar av landet. Några av Uppsala-Roslagskretsens medlemmar hade tagit tillfället i akt att delta.

Färden gick från Stockholm via Kanholmsfjärden och Möjaleden ut till Söderarmsleden. Fyrsällskapets kunniga guider berättade via högtalarsystemet om de fyrar som passerades och om det uppdaterade fyrsystemet i Ålandshav. Mariehamn besöktes kvickt under efternatten, och därefter gick färden tidig morgon via Märket, Understen och Svartklubben tillbaka in i skärgården vid Arholma. Under resan passerades ett 90-tal fyrar och andra platser där guiderna hade många såväl roliga som dramatiska historier att berätta.

En ny fyr- och skärgårdskryssning planeras till april 2026. Det är ett evenemang som verkligen kan rekommenderas!

Per Nilson

Den tredje åldern

”Är det inte konstigt att man inte får någon förberedelse för att vara pensionär?”

”Hur menar du nu?”

”Jo, man tillbringar de första tjugo, tjugofem åren med att förbereda sig för yrkeslivet. Och sen jobbar man kanske fyrtio år, väl förberedd. Men, sedan går man i pension. Helt plötsligt. Utan att vara förberedd alls.”

Vi hade pratat om våra pensionärsvänner. Några har fullt upp, men några har inte så mycket att ta sig för. Att inte ha så mycket plikter att utföra, att ha gott om tid, det låter lockande. Att dricka förmiddagskaffe och läsa tidningen från början till slut. Att lösa sudoku eller korsord. Att ta eftermiddagskaffe. Jättelockande, men, allvarligt talat, bara i någon vecka eller två. Sedan börjar det bli lite segt.

”Jag förstår vad du menar”, sa jag, ”en hobby kanske. Men det är inte så lätt att helt plötsligt hitta på en hobby på beställning”.

Man kan börja med ett hantverk, trevligt, men det är inte så lätt när man är nybörjare. Man kan skaffa hund, det är också trevligt, men det är verkligen inte så lätt att bli hundägare för första gången i livet och klara av hunduppföstran. Man kan ta hand om barnbarn, om man har några, men föräldrarna vill inte ha hur mycket uppmärksamhet som helst.

”Kanske båtar och segling kan vara lösningen för många?”

Ja, verkligen. När inte jobbet stör längre och barnen är utflugna, då har vi tid för båten. Vi kan ta fler och längre turer på sommaren. En vecka, två, kanske fyra, fem i båten är meningsfullt och blir märkligt nog aldrig långtråkigt. Mellan seglingarna, i hamn, har vi fullt upp med fixa med båten och planera nästa segling.

Som en trevlig bonus får vi en gemenskap i båtintresset. Alltifrån en kort hälsning på bryggan eller en diskussion om något båtproblem, till sällskap under en kortare eller längre segling. Många vänner kommer från båtlivet. Det är lätt att lära känna varandra när vi har en gemensam grund. En intressant notering är att i klubbarna märker vi sällan av yrkesroller eller titlar. Båtarna och seglingen är viktigare och intressantare.

Nu är det inte så lätt att börja med båtliv i vuxen ålder, det är mycket som man ska lära sig. Men vi har goda exempel på att det går, till och med att det går utmärkt. Kanske hemligheten är att ta steg för steg och sakta – men säkert – utvidga cirkelarna.

”Vet du vad jag tror? Det går att förbereda sig för pensionärslivet. Det behöver inte komma som en chock och överrumpla oss när jobbet är överstökad. Att segla och hantera båtar är ett utmärkt sätt.”

Och ju tidigare man börjar, desto bättre.

Lennart Beckman

Uppsala-Roslagskretsens styrelse 2025-2026

Ebbe Johnson, ordförande

070-231 10 32, carlebbe@hotmail.com

Jag seglar nu en Dufour 365 efter att tidigare ha seglat Omega 30 och som första båt en Semona. Seglar gärna 6-timmars och eskader. Drömmen om att segla till Skottland lever!

Lennart Beckman, sekreterare

0707-32 36 09, lennart@marlenuppsala.se

Vi seglar en Hallberg Rassy 342. Min hemliga ambition är att göra seglare av alla våra barnbarn. Vi är på god väg att lyckas.

Bo Nordlund, skattmästare

070-874 42 44

Pensionär som seglar på en Sun Odyssey 37 med frun. Vi besöker gärna våra grannländer runt Östersjön.

Jan Simonson, webbmästare, eskaderansvarig mm

018-32 05 91, 070-832 05 91

Ansvarar för kretsens hemsida på www.sxk.se och sitter även i program- och utbildningskommittén. Seglar en Comfortina 35. Min fru och jag vill gärna göra lite längre seglingar till grannländerna.

Sue Wincent-Dodd, suppleant, ansvarig för 6-timmars

0721-82 05 66

Åturupptäckte seglingsglädjen vid sjuttio års ålder.

**Swanthe Lindgren,
vice ordförande,
ansvarig för
Program- och
utbildnings-
kommittén**

070-650 6505

Seglar en Targa 96. Ambitionen är att segla längre och längre för varje år.

**Klas Innerstedt, ansvarig för
Hamn- och Farledskommittén**

070-527 67 08

För att komma närmare havet flyttade vi till Öregrund. Båtlivet är nu en snabb motorbåt, kitebräda och havskajak. Och självklart sjöräddare i Sjöräddningssällskapet.

**Göran Berfenstam,
suppleant**

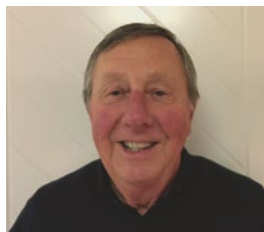
070-414 07 18

Vi har legat i olika hemmahamnar runt Sveriges kuster men har nu vår Hallberg Rassy 31 i Uppsala och är nyfikna på Mälaren.

**Kurt Sjöberg,
Tekniska kommittén**

018-32 46 93, 070-593 09 04

Seglar en Bavaria med hemmahamn i Uppsala.

**Per Nilson, redaktör,
informationsansvarig**

070-570 10 26, per.nilson@sxk.se

Seglade 1956–2021. Nu tar yngre generationer över.

Skanna QR-koden med din enhet:

Kretsens hemsida

<https://sxk.se/uppsala-roslagskretsen>

Kretsens spellista på Youtube

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLUq3XBcvNnf2ThpeGQBr0fjillR6uht>

Medborgarskolans sjölivskurser

Kryssarklubben har avtal med Medborgarskolan Uppsala att kretsens medlemmar får 200 kronor i rabatt på ordinarie sjölivskurser i Uppsala (ej SRC). Bästa sättet är att boka direkt med verksamhetsansvarig, Åse Granberg, 010-157 57 57, eller ase.granberg@medborgarskolan.se. Ange att du är medlem i Kryssarklubbens Uppsala-Roslagskrets. Medborgarskolans kursutbud hittar du på www.medborgarskolan.se

Swisha till

123 129 50 21

Människor i **Ukraina** flyr för sina liv.
De behöver akut nödhjälp.
Swisha idag!

**Svenska
Kryssarklubben**
Uppsala-Roslagen

Hemsida och e-postlista

Uppsala-Roslagskretsen har hemsida, facebook-sida och utskick av påminnelser till klubbaftnar, seglingar etc via e-post. Hemsidan hittar man antingen via riksföreningens sida www.sxk.se eller direkt på www.sxk.se/uppsala-roslagskretsen. Påminnelser via e-post kommer inför varje programkväll och några andra tillfällen under året till alla som har anmält sin e-postadress till kretsen.

Både hemsidan och e-postlistan sköts av *Jan Simonson*, och vill du anmäla dig till kretsens e-postlista är det honom du ska kontakta via jan.simonson@sxk.se

Följ Svenska Kryssarklubben

På Svenska Kryssarklubbens kanaler på Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter och Youtube samt på hemsidan www.sxk.se och i appen Kryssarklubben kan du finna information om verksamheten och tips om hur du kan utveckla ditt båtliv.

Läs *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen* på din skärm!

Om du inte längre vill få de tryckta kretstidningarna i brevlådan, ska du anmäla din postadress *och* e-postadress till redaktören, per.nilson@sxk.se. Då får du i stället ett mejl varje gång som ett nytt nummer finns att ladda hem från kretsens hemsida. Bra för miljön – och kretsen sparar tryck- och portokostnader!

Annonsera i *Nytt från Uppsala-Roslagskretsen*

Tidningen utkommer med tre nummer per år, i januari, april-maj och oktober. För information om annonsering och annonspriser, kontakta per.nilson@sxk.se. Kretsmedlemmar får annonsera gratis om båtprylar etc. Manusstopp infaller 1/12, 1/4, 1/9.

Nytt från Uppsala-Roslagskretsen utkommer i januari, april och oktober och är medlemsblad för

Svenska Kryssarklubben, Uppsala-Roslagskretsen

c/o Bo Nordlund

Orphei Drängars Plats 5

75311 UPPSALA

e-post: uppsala-roslagskretsen@sxk.se

hemsida: www.sxk.se/uppsala-roslagskretsen

plusgiro: 17 10 94-6

ordförande: Ebbe Johnson, carlebbe@hotmail.com

Material till tidningen skickas till per.nilson@sxk.se. Bild kan mejlas som separat bifogad jpg-fil, *inte* infogad i ett dokument. Bildfilens upplösning minst 300 dpi.

Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan 2025. www.ljungbergs.se

Framsida: Fullriggaren Sørlandet på väg för maskin genom Sandhamnshålet i maj 2025.

Foto Ingmarie Nordlund.

Avsändare:
Svenska Kryssarklubben
Uppsala-Roslagskretsen
c/o Bo Nordlund
Orphei Drängars Plats 5
75311 UPPSALA

Snart är vårsolen tillbaka! Foto Ingmarie Nordlund.